

РЕШЕНИЕ

№ 160

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и четвърти
март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги Ст. Мулешков

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Георги Ст. Мулешков Гражданско дело №
20211800100472 по описа за 2021 година

М. Й. е предявил срещу Районен съд Сливница иск с правно основание чл.2б, ал.1 ЗОДОВ – за обезщетяване на имуществени вреди, претърпени от нарушение на правото на разглеждане и решаване на дело в разумен срок (НОХД № 300 / 2017 г. на Районен съд Сливница). Обезщетението от 40 594,47 лв. се претендира като пропуснати ползи за периода на забавянето от 02.05.2017 г. до 20.03.2019 г. и се съизмерва със законната лихва върху иззетата за нуждите на наказателното производство, но подлежаща на връщане главница от 108 605 евро, равняваща се на 212 412,92 лв. Претендира се и законната лихва върху обезщетението от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане.

Ищецът твърди, че срещу него е било водено незабавно производство за престъпление по чл.251, ал.1 ГПК; че на 14.04.2017 г. ответникът е постановил осъдителна присъда по НОХД № 300 / 2017 г., с която му е наложил наказание лишаване от свобода, изпълнението на което е било отложено за срок от три години; че на основание чл.251, ал.2 НК съдът е постановил отнемане в полза на държавата на предмета на престъплението; че по подадена въззивна жалба Софийският окръжен съд е изменил първоинстанционната присъда само в частта по чл.251, ал.2 НК, като е

постановил предметът на престъплението, а именно сумата от 108 605 евро, равняваща се на 212 412,92 лв., да бъде върната на подсъдимия. Твърди, че в нарушение на чл.308, ал.1 НПК районният съд не е обявил мотивите си в 15-дневен срок, а едва 1 година, 10 месеца и 18 дни след изтичането на този срок. Обосновава, че задържането на иззетата сума за по-дълго време от необходимото му е причинило имуществени вреди, тъй като е бил лишен от възможността за задоволяване на свои нужди и за реализирането на доход. По този начин вредата според твърденията на ищеца се изразява в пропуснати ползи най-малко в размер на законната лихва по чл.86, ал.1 ЗЗД.

С отговора по чл.131 ГПК ответникът оспорва основателността на иска. Обосновава, че срокът по чл.398, ал.1 НПК е инструктивен, че забавянето е несъществено, както и че то се дължи на обективни причини – високата натовареност на съдебния състав и здравословни проблеми на съдията. Твърди, че обективните причини са били съобразени от Висшия съдебен съвет, който е отменил дисциплинарно наказание «забележка», наложено на съдията от административния му ръководител за неспазване на процесуалните срокове. Твърди, че въпреки кадровите проблеми и натовареността на съдиите Висшият съдебен съвет не е взел мерки за обезпечаване срочното приключване на делата. Освен това ответникът обосновава, че във всички случаи наказателното производство е следвало да бъде спряно за периода от 23.11.2017 г. до 12.07.2018 г. предвид отправено преюдициално запитване от РС Свиленград относно приложението на чл.251, ал.2 НК и образуваното дело С-707/2017 на СЕС. В тази връзка обосновава, че забавянето е било неизбежно, както и че то се е оказало в интерес на ищеца, тъй като именно тълкуването на СЕС е дало повод за изменение на първоинстанционната присъда в частта за отнемането на предмета на престъплението, а задържаната сума му е била върната. Ответникът оспорва ищецът да е бил собственик на паричната сума, задържана до приключване на наказателното производство, както и тази сума да е имала законен произход. Оспорва евентуалните пропуснати ползи да са в резултат на забавянето, тоест оспорва причинно-следствената връзка.

Прокурорът при Софийска окръжна прокуратура изразява становище за недоказаност на иска по основание и размер.

Съдът намира следното:

Между страните няма спор за фактите относно образуването, воденето и приключването на наказателното производство срещу ищеца. Тези факти се установяват и с материалите по приложеното НОХД № 300 / 2017 г. на Районен съд Сливница, ведно с ВНОХД № 299 / 2019 г. на Софийски окръжен съд. Установява се също така, че е била изчерпана административната процедура за обезщетение за вреди по реда на глава трета "а" от Закона за съдебната власт, по която не е било постигнато споразумение (чл.8, ал.2 ЗОДОВ).

Спорът на първо място е дали има забавяне при изготвянето на мотивите, което да обосновава нарушение на чл.6, § 1 ЕКЗПЧОС.

Преценката за нарушено право на разглеждане и решаване на дело в разумен срок съгласно чл.6, § 1 ЕКЗПЧОС, а от там и за обезщетение на причинените от това вреди, се извършва по критериите, определени в чл.2б, ал.2 ЗОДОВ и поддържани последователно и в практиката на ЕСПЧ. Тези критерии са общата продължителност и предметът на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора.

По настоящото дело се установява, че общата продължителност на наказателното производство на две съдебни инстанции обхваща период от две години и три месеца. Първонистанционната присъда е била постановена и обявена на 14.04.2017 г., като мотивите са били изготвени към 20.03.2019 г., на която дата е било изпратено съобщението до страните за това обстоятелство. Законоустановеният срок за изготвяне на мотивите е бил изтекъл на 02.05.2017 г. (първия присъствен ден след три неприсъствени дни). Следователно закъснението е 1 година, 10 месеца и 17 дни, считано от 03.05.2017 г.

За да се прецени дали едно дело е разгледано и решено в разумен срок, от значение е общата продължителност на съдебното производство. Възможно е тя да е в нарушение на изискването за разумен срок, въпреки че отделните етапи на производството са имали разумна продължителност, и обратно – при допуснатата забава в отделна част от производството да няма нарушение на чл.6, § 1 ЕКЗПЧОС, ако общата продължителност на делото не

е прекомерна според вида на делото и броя инстанции. Освен това при преценката за продължителността на разумния срок следва да се отчита и времето, необходимо за проучване на делото, правилното водене на производството и попълването му с доказателствен материал с цел постановяване на правилен и законосъобразен съдебен акт.

В настоящия случай несъмнено има забавяне на съдебното производство пред първата инстанция, но общата продължителност на делото от 2 години и 3 месеца не е прекомерна, поради което не е налице втората предпоставка за уважаване на иска – делото да е било разгледано и решено извън разумния за това срок. Забавянето се компенсира с бързото разглеждане на делото от въззивната инстанция и приключването му в кратък срок с окончателен съдебен акт. Освен това дори производството пред Районен съд Сливница да е било приключило своевременно, то въззивния съд е бил длъжен да го спре на основание чл. 25, ал. 1, т. 4 НПК предвид отправеното преюдициалното запитване по друго наказателно производство на национален съд, по което отговорът на СЕС (дело С-707/2017 г.) би бил от значение за правилното прилагане на нормата на чл.251, ал.2 НК. Следователно за периода от 17.12.2017 г., когато преюдициалното запитване на РС Свиленград е постъпило в СЕС, до 12.07.2018 г., когато СЕС се е произнесъл по съществото на запитването, тоест за период от 7 месеца, въпросът за забавата не може да бъде поставян.

Ищецът не доказва също така да е претърпял и каквито и да било вреди за периода от 03.05.2017 г. до 20.03.2019 г., изразяващи се в пропуснати ползи. Той твърди, че е бил лишен от възможността да задоволява свои нужди и да реализира доход от задържаната сума. Доказателства за тези обстоятелства обаче не са ангажирани. Имущественните вреди, за да бъдат обезщетени, трябва да са реални, а не хипотетични. Те не могат да се презюмират с размера на законната лихва по чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ето защо съдът намира, че предявеният иск с правно основание чл.26 ЗОДОВ е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Ответникът не доказва, че е направил разноски.

По изложените съображения Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. Й. (М. Ъ.) – гражданин на ФРГ, роден на 20.07.1978 г. в Аянджък, Т. (А., Т.), с немски паспорт *****, срещу Районен съд Сливница – гр. Сливница, код по БУЛСТАТ 000776630, иск с правно основание чл.2б, ал.1 ЗОДОВ, а именно за осъждането на ответника да заплати на ищеца сумата от 40 594,47 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди (пропуснати ползи) за периода от 02.05.2017 г. до 20.03.2019 г. в резултат на нарушение на правото на разглеждане и решаване в разумен срок на НОХД № 300 / 2017 г. по описа на Районен съд Сливница, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба на 30.06.2021 г. до окончателното изплащане на главницата.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____